

Chiny muszą ujawnić poziom stosowania kary śmierci

11 kwietnia 2017

Wykorzystanie kary śmierci w Chinach pozostaje jedną z najbardziej śmiertelnych tajemnic tego kraju, gdzie władze przeprowadzają rocznie egzekucje tysięcy osób, powiedziała Amnesty International w opublikowanym dzisiaj raporcie na temat stosowania kary śmierci na świecie w 2016 roku.

Nowe i dogłębne badania Amnesty International pokazują, że chińskie władze korzystają z rozbudowanego systemu tajności, aby ukryć szokującą skalę egzekucji, choć wielokrotnie twierdziły, że zmierzają ku sądowej przejrzystości.

Nie licząc Chin, w 2016 roku państwa na całym świecie wykonały 1032 egzekucje. Chiny przeprowadziły więcej egzekucji niż wszystkie pozostałe kraje świata razem, podczas gdy USA osiągnęły historyczny spadek wykonywania wyroków śmierci w 2016 roku.

„Chiny chcą być liderem na arenie międzynarodowej, ale jeśli chodzi o karę śmierci wiodą prym w najgorszy możliwy sposób – rocznie wykonują więcej egzekucji niż jakikolwiek inny kraj” – powiedział Salil Shetty. „Chiński rząd przyznał, że w dziedzinie otwartości i jawności systemu sprawiedliwości zachowuje się opieszale, jednak nadal ukrywa prawdziwą liczbę egzekucji. Najwyższy czas, żeby Chiny ujawniły system stosowania kary śmierci. Zaledwie kilka krajów wciąż wykonuje egzekucje na dużą skalę. W większości nie ma już zgody na odbieranie ludzkiego życia. Zaledwie 4 państwa odpowiadają za 87% wszystkich odnotowanych egzekucji – dni kary śmierci są policzone.”

PRZEJRZYSTOŚĆ CHIN JEST ZŁUDNA

Badania Amnesty International ujawniły, że w internetowej

bazie sądowych danych brakuje setek spraw, w których udokumentowano stosowanie kary śmierci, a które przedstawiano jako „ważny krok w drodze do otwartości” i dowód na to, że władze nie mają nic do ukrycia. Baza danych zawiera tylko niewielki wycinek tysięcy wyroków śmierci, które, jak oszacowała Amnesty International, wydawane są każdego roku w Chinach. Chiński rząd utrzymuje w tajemnicy liczbę wydanych wyroków i straconych osób.

Chiny klasyfikują większość informacji związanych z karą śmierci jako „tajemnicę państwową”. Praktycznie każda informacja może zostać tak zakwalifikowana na podstawie prawa o tajemnicy państwowej. Amnesty International znalazła informacje dotyczące co najmniej 931 osób straconych między 2014 a 2016 rokiem (zaledwie ułamek faktycznej liczby egzekucji), ale tylko 85 z nich znajdowało się w państwowej bazie danych. Baza danych omija także cudzoziemców, którzy usłyszeli wyroki śmierci za przestępstwa narkotykowe – pomimo informacji w mediach, że przeprowadzono co najmniej 11 egzekucji cudzoziemców. Brakuje również wielu spraw związanych z „terroryzmem” i przestępstwami narkotykowymi.

„Chiński rząd ujawnia częściowe informacje i twierdzenia trudne do zweryfikowania, żeby podkreślać swój postęp w ograniczeniu liczby egzekucji, ale równocześnie utrzymuje prawie zupełną tajemnicę. To jest celowe wprowadzanie w błąd” – powiedział Salil Shetty. „Chiny zupełnie odstają od reszty państw świata w kontekście kary śmierci, działają poza standardami międzynarodowymi i sprzecznie z powtarzającymi się prośbami ONZ o podanie informacji o liczbie egzekucji.”

W ciągu ostatnich kilku lat ryzyko, że ludzie zostaną straceni za przestępstwa, których nie popełnili, spowodowało wzrost zaniepokojenia wśród społeczeństwa. W grudniu 2016 roku Najwyższy Sąd Ludowy oddalił niesprawiedliwy wyrok w jednej z najbardziej rozpoznawalnych spraw i bezprawnego wykonania egzekucji Nie Shubin. Został on stracony 21 lat wcześniej, w wieku 20 lat. W 2016 roku chińskie sądy zdecydowały, że 4

osoby skazane na karę śmierci były niewinne i unieważnił ich wyroki.

UJAWNIEŃ SZOKUJĄCEJ LICZBY EGZEKUCJI W WIETNAMIE

Ujawniono, że w Malezji i Wietnamie skala egzekucji była wyższa niż do tej pory sądzono.

Informacje z Wietnamu opublikowane w mediach po raz pierwszy w lutym 2017 pokazują, że przez ostatnie 3 lata kraj był de facto na 3. miejscu pod względem liczby egzekucji, wykonując ich 429 między 6 sierpnia 2013 a 30 czerwca 2016 roku. Tylko Chiny i Iran straciły więcej osób w tym czasie. Raporty Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego Wietnamu nie zawierają danych za 2016 rok.

„Liczba wykonanych egzekucji w Wietnamie w ciągu ostatnich lat jest naprawdę szokująca. Zupełnie przysłania to ostatnie reformy. Trzeba się zastanowić, ile jeszcze osób stało w obliczu kary śmierci a świat o tym nie wiedział.”

Podobna tajemnica panuje w Malezji, gdzie pod naciskami parlamentu władze ujawniły, że ponad tysiąc osób przebywa w celach śmierci, a w 2016 roku stracono 9 osób, więcej niż wcześniej sądzono.

Tymczasem kara śmierci zakorzenia się w innych państwach regionu. Filipiny chcą przywrócić karę śmierci (wcześniej zniesioną w 2006 roku), a Malediwy straszą, że powrócą do wykonywania egzekucji po ponad 60 latach.

USA PIERWSZY RAZ OD 2006 ROKU NIE ZNALAZŁY SIĘ W PIERWSZEJ PIĄTKIE PAŃSTW O NAJWYŻSZEJ LICZBIE EGZEKUCJI

Liczba egzekucji w USA (20) w 2016 roku osiągnęła najniższy poziom od 1991 roku, jest o połowę niższa niż w 1996 roku i prawie 5 razy niższa niż w 1999 roku. Od 2009 roku liczba wykonanych egzekucji spada, za wyjątkiem roku 2012, kiedy utrzymała się na poziomie sprzed roku. Liczba wydanych wyroków

śmierci (32) była najniższa od 1973 roku, co jest wyraźnym sygnałem ze strony sędziów, prokuratorów i ław przysięgłych, że odwracają się od kary śmierci jako sposobu wymierzania sprawiedliwości. Jednak 2832 osób ciągle przebywa w celach śmierci w USA.

Spadek liczby egzekucji był częściowo spowodowany problemami z protokołem śmiertelnego zastrzyku i pozyskaniem substancji chemicznych w kilku stanach. Jednak możliwe rozwiązanie niektórych z tych problemów może oznaczać wzrost liczby egzekucji w 2017, zaczynając od Arkansas w kwietniu.

Tylko 5 stanów wykonywało egzekucje w 2016 roku: Alabama (2), Floryda (1), Georgia (9), Missouri (1), Teksas (7), a Teksas i Georgia odpowiadały za 80% wszystkich egzekucji w kraju w 2016 roku. Tymczasem 12 stanów, w tym Arkansas, które jeszcze nie zniosły kary śmierci, nie przeprowadziły żadnej egzekucji od co najmniej 10 lat.

„Stosowanie kary śmierci w USA jest na najniższym poziomie od początku lat 90. Jednak musimy walczyć, żeby tak zostało. Egzekucje mogą powrócić w 2017 roku. Szokująca liczba egzekucji zaplanowana na okres 10 dni kwietnia w Arkansas jest jaskrawym przykładem, jak szybko ta sytuacja może się zmienić” – powiedział Salil Shetty. „Stały spadek wykorzystywania kary śmierci w USA daje nadzieję aktywistom, którzy od dawna działają na rzecz zniesienia tej kary. Politycy powinni unikać retoryki „twardego zwalczania przestępczości”, która prowadziła do wzrostu liczby egzekucji w latach 80. i 90. Kara śmierci nie zwiększy naszego bezpieczeństwa.”

KLUCZOWE TRENDY W 2016 ROKU

Spadek liczby egzekucji na świecie wynika głównie ze spadku liczby egzekucji w Iranie (spadek o 42% z co najmniej 977 do 567) i Pakistanie (o 73%, z 326 do 87).

W Afryce Subsaharyjskiej odnotowano mniej egzekucji, ale liczba wydanych wyroków śmierci wzrosła ponad dwukrotnie,

głównie z uwagi na wzrost w Nigerii.

Na Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej liczba egzekucji spadła o 28%, ale Iran i Arabia Saudyjska nadal utrzymują się w czołówce państw, które wykonują najwięcej egzekucji.

Dwa kraje zniosły karę śmierci za wszystkie przestępstwa (Benin i Nauru); Gwinea zniosła karę śmierci tylko za zwykłe przestępstwa.

Źródło: [Amnesty.org.pl](https://www.amnesty.org.pl)